

OSPOD
Sociálně právní ochrana dětí

Brno-sever

Informace pro rodiče

Sociálně právní ochrana dětí

Vážení rodiče,
nacházíte se v životní situaci,
která pro Vás rozhodně není jednoduchá.

Dovoľte nám tedy, abychom se stali Vašimi průvodci
a nabídli Vám naši pomoc a podporu na této cestě.

V průvodu touto náročnou životní etapou najdete mimo
jiné i to, jaká práva máte Vy a jaká OSPOD, jak probíhá
soudní řízení a například také to, na koho se ještě
můžete obrátit.

Věříme, že společně dokážeme více tak, aby byla situace
nejméně zraňující především pro Vaše děti.

Také jsme přesvědčeni o tom, že jste zodpovědní rodiče,
kteří výchovu svých dětí nepodceňují, mají zájem na
jejich správném vývoji a nenechají rozhodovat žádné
instituce o budoucnosti svých dětí.

Smyslem a cílem sociálně právní ochrany dětí je zajistit všem dětem ochranu
a vhodné podmínky, aby mohly své dětství prožívat šťastně a spokojeně.
Sociálně právní ochrana je poskytována bezplatně a nepřetržitě.

OSPOD řeší všechny oblasti života dítěte, tj. sociální a rodinně – právní, zdravotní,
výukové, výchovné a trestně – právní.

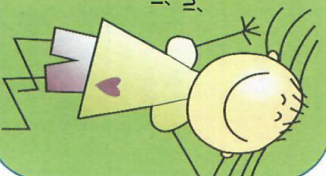
OSPOD je jedinou institucí, jejímž klientem je především dítě. Dítě má právo obrátit
se samostatně i bez vědomí rodičů na OSPOD se žádostí o pomoc a má právo se
vyjádřit ke všem skutečnostem, které se ho týkají.

OSPOD spolupracuje s oběma rodiči. Je nestranný a vždy hledá blaho a prospěch
pro dítě. Koordinuje také všechny odborníky, kteří se na přijímání opatření na
ochranu dítěte podílejí.

OSPOD se řídí trvalým bydlištěm dítěte. Pro řešení problémů dětí s trvalým
bydlištěm v jiné městské části je nutné se obracet na OSPOD příslušného úřadu
městské části.

Každý rodič, dítě či kdokoliv jiný se může obrátit na
OSPOD a žádat o jeho pomoc, pokud zjistí, že se v jeho
okolí děje něco špatného. Takové oznámení může podat
i anonymně prostřednictvím telefonu, emailu nebo osobní
návštěvou. OSPOD má povinnost každé anonymní oznámení
prověřit.

Zaměstnanci OSPOD jsou povinni zachovávat mlčenlivost
o osobě, která upozornila na protiprávní jednání a chování.

Co vlastně OSPOD řeší

Pokud čtete tento informační materiál, je velmi pravděpodobné, že jste navštívili OSPOD. V úvodu jsme již psali, co OSPOD je a komu poskytuje svou pomoc. V této kapitole si budete moci přečíst o pracovnících OSPOD a např. z jakého důvodu je Vám přidělen kolizní opatrovník. Pracovníci OSPOD Brno-sever jsou sociální pracovníci a kurátoři pro mládež.

V tabulce si můžete přečíst, jakými oblastmi se jednotliví pracovníci zabývají.

Sociální pracovníci	Kurátoři pro mládež
Rozpad vztahu partnerů - rozchod a rozvod rodičů, neshody rodičů	Problematické chování - nerespektování rodičů, útéky z domova, agrese vůči
Nedostatečná péče rodičů, týrané děti	Nevhodné chování ve vztahu ke škole - zlé chování, šikana
Kontakt dítěte s druhým rodičem, výživné	Trestná činnost
Výkon kolizního opatrovnictví	Přestupkové jednání
Výkon soudem stanoveného dohledu	Zneužívání návykových látek
Děti v dětských domovech či jiných ústavních zařízeních	Děti ve výchovných ústavcích či ve výkonu trestu odnětí svobody

Pokud dojde k rozpadu vztahu rodičů z jakéhokoli důvodu, je nutné, aby se rodiče dohodli na **porozvodové formě péče o dítě**. Dohoda by měla určit způsob péče o dítě po rozchodu rodičů a stanovit výši výživného. Dítě může být svěřeno soudem do:

vylučné péče - osobní, každodenní péči o dítě zajišťuje jeden z rodičů, ovšem na výchově dítěte se mohou podílet oba rodiče. Rodič nesmí bránit druhému ve styku s dítětem.

střídavé péče - podstatou střídavé péče je to, že v péči o dítě se oba rodiče střídají v pravidelně se opakujících intervalech. Střídavá péče není vhodná pro všechny děti.

společné péče - pokud je dítě svěřeno do společné péče rodičů, pak oba rodiče vykonávají nadále osobní péči o dítě. Společná péče rozhodně není v praxi častá, lze ji realizovat jen ve výjimečných případech, např. když rodiče žijí v jednom domě.

Je důležité vědět, že i po úpravě poměrů zůstávají oba rodiče i nadále rovnocennými nositeli rodičovské odpovědnosti.

Při vytváření dohody byste měli zohlednit především zájem dítěte - jeho věk, kam chodí do školy, jaké má zájmy, schopnosti či nadání apod., a to tak, aby nebyl narušen dosavadní chod a řád v jeho životě.

Dítě, které je v péči jen jednoho rodiče má právo stýkat se i s druhým rodičem. To znamená, že rodič vždy umožní setkání s druhým rodičem a dítě na setkání řádně připraví, fyzicky i psychicky. Pokud tomu tak není, může toto chování být důvodem pro nové rozhodnutí soudu a změnu výchovného prostředí dítěte.

Rodiče jsou povinni si vzájemně sdělovat vše podstatné týkající se dítěte a jeho zájmů.

OSPOD nemůže rozhodovat za Vás rodiče, nemůže suplovat citové a osobní vztahy mezi Vámi, rodiči a dítětem.

OSPOD nehledá viníka, nerychlovává. Neumí a nemůže řešit Vaše osobní konflikty a nestane se spojencem jednoho z Vás proti druhému. OSPOD bude chtít jednat jediné s Vámi oběma.

Nevyužívejte prosím OSPOD jako místo pro stížnosti na druhého rodiče. Vaši situaci to nepomůže a OSPOD není příslušný takové stížnosti řešit.

OSPOD ani soud žádným rozhodnutím neupraví Vaše osobní pocity a pohnutí. Váš domov a úroveň Vašich rodinných vztahů si určujete jediné Vy sami.

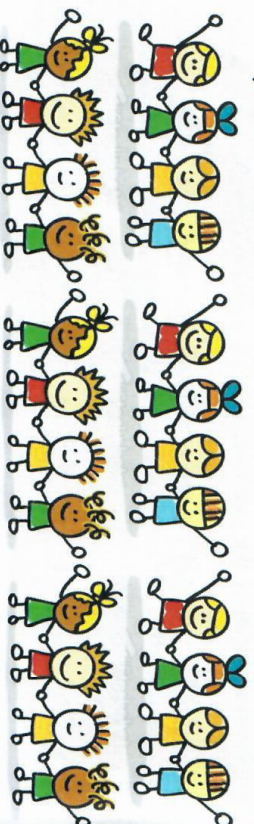
Kolizní opatrovník

Pokud rodiče nejsou schopni se na péči o dítě mimosoudně dohodnout, nebo v případě, že se rozvádějí, je soudem ustanoven kolizní opatrovník, který zastupuje nezletilé dítě. Rodiče nemohou zastupovat své dítě, neboť by mohlo dojít ke střetu jejich zájmů se zájmy dítěte. Funkce kolizního opatrovníka je soudem svěřována právě orgánu sociálně právní ochrany dítěte – OSPOD.

Úkoly kolizního opatrovníka:

- **hájit zájem a blaho dítěte**, a to bez ohledu na to, zda tyto zájmy vyhovují či nevyhovují oběma rodičům.
- **uplatnit právo dítěte být slyšeno, právo na pomoc a informace** – pokud je dítě schopno formulovat své názory a myšlenky (přihlížíme na věk a rozumovou vyspělost), je nutné znát jeho názor. Dítě má také právo hovořit u soudu a být vyslechnuto soudcem a kolizním opatrovníkem, v jiných případech kolizní opatrovník vyslechně dítě a informuje soudu přetlumočí.
- **poskytnutí poradenství rodičům** – v preambuli Evropské úmluvy o výkonu práv dětí je mj. uvedeno, že v případě sporu je žádoucí, aby se rodina pokusila dospět k dohodě před tím, než je záležitost podána k soudu – k dohodě může pomoci právě poradenství a spolupráce s OSPOD.

Pokud rodiče nerespektují rady kolizního opatrovníka, odmítají pomoc a péči odborníků, nedokážou se dohodnout a spory negativně ovlivňují děti, může kolizní opatrovník dle § 12 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, uložit rodičům povinnost využít pomoc odborného poradenského zařízení.

1. dle § 53 odst. 2 písm. a) až c) zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, jsou rodiče povinni:

- a) spolupracovat s orgány sociálně právní ochrany při ochraně zájmů a práv dítěte
- b) na výzvu příslušného orgánu sociálně právní ochrany se dostavovat k osobnímu jednání, předložit listiny a další doklady a poskytnout nezbytné informace, je-li jich třeba pro výkon sociálně právní ochrany
- c) umožnit za podmínek uvedených v § 52 odst. 3 zák. č. 359/1999 Sb. návštěvu zaměstnance orgánu sociálně právní ochrany v obydlí, popřípadě v jiném prostředí, kde dítě žije, je-li to nezbytné pro ochranu života nebo zdraví dítěte nebo pro ochranu jeho práv

2. dle § 53 odst. 5 zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů:

rodiči nebo jiné osobě odpovědné za výchovu dítěte může orgán sociálně právní ochrany uložit pořádkovou pokutu do výše 20 000 - Kč, nesplní-li povinnost uvedenou v § 53 odst. 2 písm. a) až c) zák. č. 359/1999 Sb. Pokutu lze uložit opakovaně. Pokutu lze uložit do šesti měsíců ode dne, kdy byla povinnost porušena.

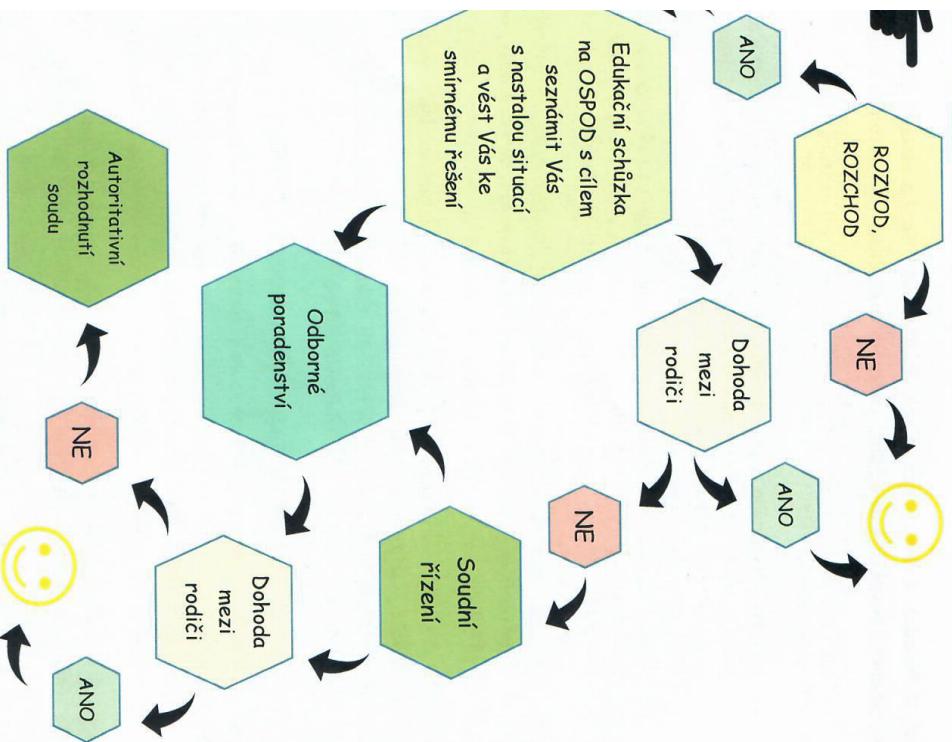
Stížnost rodiče na postup pracovníka OSPD

Rodiče mají možnost podat si stížnost, a to písemnou formou k rukám vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Pokud z písemného vyhotovení nebude patrné, k jaké konkrétní situaci stížnost směřuje, případně pokud bude třeba ji doplnit, budete vyzváni k jejímu doplnění. Vaše stížnost musí být vyřízena do 60 dnů od jejího doručení.

Směřuje-li stížnost k osobě pracovníka vykonávajícího ve Vašem případě SPOT a žádáte-li jeho výměnu, do doby rozhodnutí o vyřízení stížnosti zůstává tento pracovník i nadále klíčovým pracovníkem určeným k výkonu SPOT ve Vaší rodině. Je ovšem nutné si uvědomit, že změnou klíčového pracovníka nemusíte docílit změny výkonu sociální práce, protože každý sociální pracovník je povinen řídit se příslušnými zákony.

OSPOD může umožnit rodiči nahlédnutí do spisové dokumentace, pokud o to rodič požádá.

Soudní řízení

Soud rozhodne, ale Vy budete podle rozhodnutí žít.
Využijte svých možností se na rozhodování podílet.

OSPOD v praxi, aneb jak to bude všechno probíhat

První setkání s rodiči na OSPOD: schůzka bývá zpravidla společná pro oba rodiče, následně probíhá pohovor s dítětem bez přítomnosti rodičů. Poté kolizní opatrovník vyhotoví zprávu pro příslušný soud.

1. Rozhovor s rodičem

- Kolizní opatrovník zjišťuje skutečnosti týkající se rodičů i dětí, jako např.:
- jak se který rodič podílí na výchově a péči o dítě
 - jak se který rodič podílí na úhradě potřeb dítěte
 - představy rodičů o následné péči o dítě
 - reakce dítěte na rozchod rodičů
 - pracovní zařazení a pracovní doba rodičů, jejich finanční situace
 - bytové podmínky rodičů
 - trvání volného času dítěte
 - typy výchovných prostředků rodičů
 - kde a jak probíhá vzdělávání dítěte (MŠ, ZŠ, SŠ atd.)
 - a další...

2. Rozhovor s dítětem:

- většinou probíhá bez přítomnosti rodičů
- rodiče by měli být ti, kteří dítěti v domácím prostředí sdělí informace o rodinné situaci. Pro dítě není vhodné, aby mu tyto informace sděloval kolizní opatrovník nebo jiná osoba.
- nemusíte se rozhovoru sociálního pracovníka s dítětem obávat. Pracovník vždy hovoří s dítětem s přihlédnutím k jeho věku a rozumové vyspělosti, jedná se o přátelské povídání. Pracovníci často používají různé pomocné techniky (kresba, karty Mnoho emocí, kniha Emušák a přátelé a jiné)

3. Kolizní opatrovník může dále jednat:

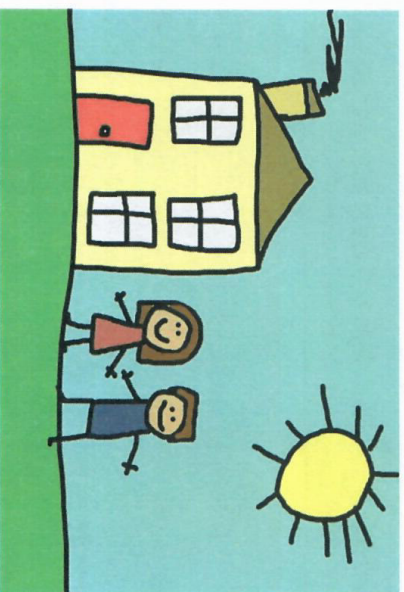
- se školským zařízením - žádá si o zprávu obsahující informace ohledně docházky, přípravy, chování dítěte, spolupráce rodičů se školou aj.
- s dětským lékařem - zdali je řádně zajištěna zdravotní péče, jsou splněna potřebná očkování a preventivní lékařské prohlídky
- s dalšími institucemi, které jsou pro rodinu důležité a rodina s nimi spolupracuje (např. SVP)
- Kolizní opatrovník může v rodině provést šetření (ohlášené i neohlášené).

4. Kolizní opatrovník vyhotoví zprávu pro soud

- podkladem této zprávy je především rozhovor s rodiči, dítětem, zprávy dalších institucí, šetření v domácnosti
- opatrovník vyjadřuje svoje stanovisko ohledně výše výživného a následné péče o dítě (stanovisko opatrovníka nemusí být shodné s názorem rodičů, opatrovník hájí blaho a zájem dítěte)
- pokud je to nutné, může opatrovník navrhnout soudu provedení znaleckých posudků, které pomohou soudu při následném rozhodování (znalecké posudky se nařizují v krajním případě, např. když je mezi rodiči trvalý konflikt, s dítětem je manipulováno, rodičovské kompetence rodičů jsou omezeny, rodič je nemocný a toto onemocnění může ovlivňovat řádný výkon péče o dítě a mnoho dalších případů)
- soud si také může k soudnímu jednání vyžádat různé dokumenty týkající se dítěte nebo rodičů (nejčastěji se jedná o rodné listy dětí, potvrzení o příjmech rodičů a další, které soud uzná za vhodné a důležité pro řešení celé situace)

Vždy je vhodné, abyste se jako rodiče kvůli svému dítěti dohodli a vyhnutí se dlouhým soudním řízením.

Myslete na to, že nejvíce Vaším konfliktem trpí právě Vaše společné dítě.

S čím se pracovníci OSPOD nejčastěji setkávají

Rodič mi zabírá vlivem ve styku s dítětem

Zde máte možnost si podat tzv. „pomalé“ předběžné opatření na příslušný soud, dle trvalého bydliště. Je nutné vylíčit pravdivě všechny skutečnosti, na základě kterých toto opatření chcete vydat. Na vydání rozhodnutí má poté soud 7 dnů. Po přípoděm vydání předběžného opatření je obvykle následně zahájeno řízení ve věci samé u místně příslušného soudu.

Mám podezření, že můj bývalý partner byl pod vlivem návykových látek ve chvíli, kdy mu mělo být předáno dítě

V kompetencích OSPOD není testování na přítomnost návykových látek, proto není nutné OSPOD kontaktovat. Pokud máte podezření, že druhý rodič není ve stavu, kdy by mohl řádně pečovat o dítě, je nutné kontaktovat Policii ČR. Ta poté informuje OSPOD.

Máte výhrady k druhému rodiči v následujících oblastech:

Správné oblékání dítěte, stravování, četnost přebalování, společné spaní v jedné posteli, kontakty či společná domácnost s novým partnerem, způsob trávení volného času, čas věnovaný školní přípravě, nevhodný domácí mazlíček, potřeba helmy při jízdě na kole, používání autosedačky apod. Rodiče denně informují OSPOD o těchto a mnoha dalších bizarních skutečnostech s žádostí o prošetření či domluvu druhému rodiči. V kompetencích OSPOD není tyto skutečnosti prověřovat. Vy jste rodiče a řešení těchto situací je ve Vašich rodičovských kompetencích. Jednejte tedy v nejlepším zájmu dítěte.

Partner nehradí výživné

Pokud není určena výše výživného, je nutné se obrátit na příslušný soud o stanovení této částky. Pokud Váš partner/ka nehradí výživné, je nutné se obrátit na Policii ČR, protože se jedná o trestný čin.

Kde mohu získat informace o dítěti

Po rozpadu partnerství ani jeden z rodičů neztrácí rodičovskou odpovědnost a kompetence, a to ani v případě, že je dítě svěřeno rozsudkem do péče jednoho z rodičů. To znamená, že oba mají plné právo být informováni všemi institucemi, které se týkají dítěte, jako např. školská a zdravotní zařízení.

Rozcházejte se jako partneři, ale nikoli jako rodiče.

Kontakty na pracovníky OSPOD Brno-sever

Adresa:

Úřad městské části Brno-sever
Bratislavská 70
601 47 BRNO
E-mail: info@sever.brno.cz

Telefon: 545 542 111
Fax: 545 542 276

www.sever.brno.cz

ID datové schránky: cqubvxs

Kontakty na jednotlivé pracovníky OSPOD najdete na výše uvedených webových stránkách v sekci Kontakty, tel. čísla – Odbory – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví.

www.ospod.cz

Nejste v tom sami, aneb kdo Vám může pomoci

Centrum pro rodinu a sociální péči

Adresa: Biskupská 7, Brno
Tel.: 542 217 464
E-mail: info@crsp.cz
www.crsp.cz

Manželská a rodinná porada

Adresa: Minská 102, Brno
Tel.: 775 913 023
E-mail: mrpminska@cssbrno.cz

Mediační centrum

Adresa: Minská 102, Brno
Tel.: 775 913 064
E-mail: mediace@cssbrno.cz

Mediace v Brně – Zpovědně!

Adresa: Srbská 53b, Brno
Tel.: 776 684 642
E-mail: darja.halakova@seznam.cz
www.mediace-v-brne.cz

Rodinná poradna SPONDEA

Adresa: Sýpka 25, Brno
Tel: 608 118 088, 541 235 511
E-mail: krizovapomoc@spondea.cz

Milá maminko a milý tatínku!

1. Nikdy nezapomeňte: jsem dítětem vás obou. Mám teď sice jen jednoho rodiče, u kterého převážně bydlím a který se o mě většinu času stará. Ale druhého rodiče potřebuji úplně stejně.
2. Neptejte se mě, koho z vás mám raději. Mám vás oba stejně rád. Neoceňuji je přede mnou toho druhého, protože mě to bolí.
3. Pomozte mi být v kontaktu s tím rodičem, se kterým netrávím větší čas. Vytočte mi jeho telefonní číslo nebo mi předepište jeho adresu na obálku. Pomozte mi k Vánocům nebo k narozeninám pro něj vyrobit nebo koupit nějaký hezký dárek. Moje fotky nechte vždycky vyvolat dvakrát – jednou taky pro toho druhého.
4. Mluvte spolu jako dospělí lidé. Ale mluvte spolu. Nepoužívejte mě jako poslíčka mezi vámi – a už vůbec ne se zprávami, které toho druhého zarmoutí nebo rozzlílí.
5. Nebud'te smutní, když odcházím k druhému rodiči. A ten, od kterého odcházím, ať si také nemyslí, že se v příštích dnech budu mít špatně. Nejraději bych byl pořád s vámi oběma. Ale nemůžu se roztrhnout na dva kusy – jenom proto, že jste vy naši rodinu roztrhli.
6. Nikdy mi neplánujte nic na dobu, kdy mám být s druhým rodičem. Část mého času patří mojí mamince a mně, část mému tatínkovi a mně. Důsledně to dodržujte.
7. Nebud'te zklamání ani se nezlobte, když se vám nehlásím v době, kdy jsem s druhým rodičem. Mám teď dva domovy. A ty musím dobře oddělovat – jinak bych se ve svém životě už ale vůbec nevyznal.
8. Nepředávejte si mě u dveří druhého rodiče jako balík. Pozvěte toho druhého na chvíli dál a promluvte si o tom, jak byste mohli můj těžký život nějak zlepšit. Vždycky, když si mě předáváte nebo přebíráte, jsou to pro mě kratičké chvíle, kdy vás mám oba. Neníčte mi je tím, že se ignorujete nebo hádáte. Když se doopravdy nemůžete ani vidět, předávejte si mě ve škole, ve škole nebo u přátel.
9. Nehádejte se přede mnou. Bud'te ke mně alespoň tak zdvořilí, jako jste k ostatním lidem, a jak to vyžadujete také ode mě.
10. Dohodněte se férovo o penězích. Nechci, aby jeden z vás měl moc peněz a ten druhý jen mlo. Ať se vám oběma daří tak dobře, abych se u vás obou mohl cítit stejně mírou v pohodě.

11. Nesouráďte o to, kdo mě víc rozmazlíte. Tolik čokolády bych totiž nikdy nemohl sníst, jak moc vás mám oba rád. Řekněte mi na rovinu, když někdy nevystačíte s penězi. Pro mě je stejně mnohem důležitější čas než peníze. Ze skvělé společné hry se roduji mnohem víc než z nějaké nové hračky.

12. Nemusíme mít pořád nějaké akce. Nemusí být pořád něco nového a skvělého, když spolu něco podnikáme. Nejhezčí je pro mě, když jsme prostě veselí a v pohodě, hrájeme si a máme i trochu klidu.

13. Nechte v mém životě co nejvíc věcí tak, jak bývaly před vašim rozchodem. Začíná to u mého pokojíčku a končí u úplných maličkostí, které jsem dělal úplně sám s tatínkem nebo s maminkou.

14. Bud'te hodní na babičku a dědečka z druhé strany, i když při rozvodu stáli víc u svého dítěte. Tak byste při mně stáli, kdyby se mi vedlo špatně. Nechci ztratit ještě své prarodiče.

15. Bud'te férovi k novému partnerovi, kterého si ten druhý našel nebo najde. S tímto člověkem musím také vycházet. A je to pro mě snadnější, když nebudete navzájem zárlivě slídit. Stejně by bylo pro mě lepší, kdybyste si oba brzy našli někoho, koho byste měli rádi. Nebyli byste na sebe už tak zlí.

16. Bud'te optimističtí. Svoje manželství jste nezvládli – ale zkuste alespoň dobře zvládat ten čas poté. Projděte si prosby, které vám píši. Třeba si o nich promluvte, ale nehádejte se. Nepoužívejte tenhle dopis k vyčítání druhému, jak byl ke mně špatný. Když to uděláte, tak jste vůbec nepochopili, jak na tom teď jsem a co potřebuji, abych se cítil lépe.

Nikdy nezapomeňte, že jsem dítětem Vás obou!

Místo pro Vaše poznámky

Milí rodiče, uvědomte si prosím, že dítě je dar a že jste oba zodpovědní za jeho výchovu, vývoj a prospěch, a je jen na Vás, jakou formu péče a výchovy zvolíte.

Vydal:
Úřad městské části města Brna, Brno-sever
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
Oddělení sociálně právní ochrany dětí
Bratislavská 70
601 47 Brno

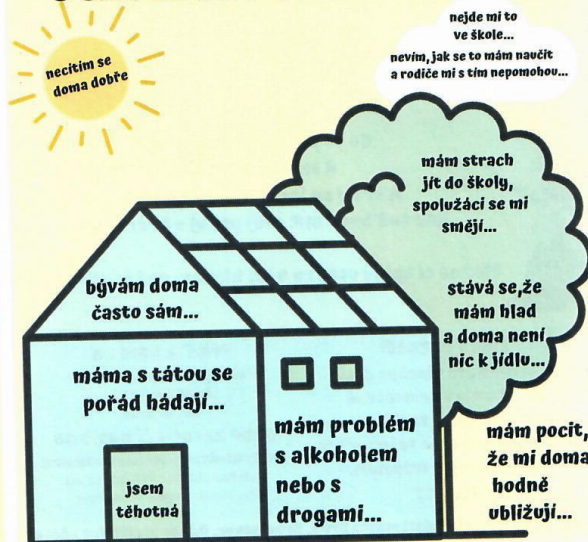
MAMI, TATI, PROČ JDEME NA SOCIÁLKU?

Jsem dítě a mám pocit,
že doma, ve škole, u kamarádů
nebo jinde není něco v pořádku,
ale nevím, co mám dělat.

**Neboj se zeptat!
Máš právo na odpovědi.**

S čím se na nás můžeš obrátit

Naši se rozvádějí

Rodina:
to je máma, táta a děti,
kteří bydlí
pod jednou střechou.
To je přece jasné!

Co když se ale stane,
že jeden z rodičů z
domácnosti odejde,
třeba jen na pár
měsíců, možná na pár
let...

**Ale taky možná
napořád...**

Co to vlastně znamená?
A můžu za to já?
A vrátí se ještě někdy k sobě?
Kde teď budu mít svůj pokoj s hračkami?

Možná ti tyhle otázky běží hlavou, než jdeš spát...

Linka bezpečí
je určena pro všechny děti.
Je zdarma a neomezeně
poskytována všem, kteří potřebují
poradit, pomoci nebo se jen někomu
svěřit se svým trápením.
116 111

Přijď k nám na
Úřad městské části Brno-sever
Bratislavská 70
601 47 Brno
nebo zavolej či napiš na
email: info@sever.brno.cz (podatelna)
telefon 545 542 111 (ústředna)
facebook: OSPDP Brno sever

Prosím, pamatuj si, že:

1. mamka s tatkov Tě pořád milují

Mamka s tatkov možná už nemají rádi sebe
navzájem, ale **TEBE MILUJÍ** a je jedno, jestli
máš dobré či špatné známky, ani zda jsi
vysoký, hubený či malý nebo tlustý.
Rodiče milují své děti bez podmínek.
Vždy pro ně budeš jejich princezna či hrdina.

2. není to Tvá chyba, že se rodiče rozvádějí

Někdy si dospěláci přestanou naslouchat
a rozumět, proto po sobě pak tolik křičí.
Všechno to potom dopadá tak, že
už spolu nechtějí trávit čas
a chtějí se rozvést.

3. máme na Tebe kdykoliv čas

**Vyslechneme Tě, poradíme Ti,
společně najdeme řešení.
Můžeš přijít i bez rodičů.
Vše je bezplatné a anonymní.**

Vydal Úřad městské části města Brna, Brno-sever, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Odd. sociálně právní ochrany dětí, Bratislavská 70, 601 47 Brno

MAMI, TATI, PROČ JDEME NA SOCIÁLKU?

Jsem dítě a cítím,
že doma, ve škole, u kamarádů
nebo jinde není něco v pořádku,
ale nevím, co mám dělat.

Mám průšvih...někoho jsem
okradl...užívám alkohol,
drogy...zajímám se o sex příliš
brzy...rád se peru...mám
nervy...chodím rád za školu...
jsem těhotná...

**Máš obavy, co tě čeká?
Neboj se zeptat!
Máš právo na odpovědi.**

S čím se na nás můžeš obrátit

Kdo na sociálce pracuje

Kurátoři pro mládež řeší:

- problematické chování
- nerespektování rodičů
- útoky z domova
- agresivitu
- nevhodné chování ve škole
- záškoláctví, šikanu
- trestnou činnost
- přestupkové jednání
- užívání návykových látek
- děti ve výchovných ústavcích a ve vězení

Sociální pracovníci řeší:

- rozvody a rozchody rodičů
- nedostatečnou péči o děti
- týrání dětí
- zanedbávání dětí
- kontakt s druhým rodičem
- výživné
- děti v dětských domovech
či v jiných ústavních zařízeních

Pamatuj, že všechny problémy se dají řešit, ale je nutné všechno říci
pravdivě tak, aby mohl být pracovník tvůj pomocník.

Na sociálku můžeš přijít kdykoliv sám, bez vědomí rodičů.

Pokud se bojíš, můžeš s tebou přijít např. kamarád či
pracovník z NZDM. Vše je zdarma a anonymní.

Linka bezpečí

Je určena pro všechny děti.
Je zdarma a neomezeně
poskytována všem, kteří potřebují
poradit, pomoci nebo se jen někomu
svěřit se svým trápením.
116 111

Přijď k nám na

Úřad městské části Brno-sever
Bratislavská 70
601 47 Brno

nebo zavolej či napiš na
email: info@sever.brno.cz (podatelna)
telefon 545 542 111 (ústředna)
facebook: OSPOD Brno sever

Co Tě na sociálce čeká

1. Rozhovor s pracovníkem

Rozhovor s pracovníkem, při kterém
si společně vyjasníme, z jakého důvodu
jsi na sociálce. Pracovník se může ptát
na různé věci, které se Tě týkají např:
rodina, bydliště, kamarádi,
volnočasové aktivity, škola....
Zároveň si vysvětlíme Tvá práva a
povinnosti, které vyplývají ze situace,
která se Tě týká.

3. Kurátor u Tebe doma

Pracovník může přijít i k Tobě
domů, aby zjistil, jestli máš kde
spát, jestli máte jídlo, oblečení
a nějaké hračky...

2. Pracovník OSPOD jako parták

Pokud jsi pozvaný na výslech nebo k
soudu, vždy s Tebou půjde Tvůj
kurátor. A to hlavně proto, aby hájil
Tvá práva, aby s Tebou bylo
zacházeno slušně atd. Nemusíš se
bát, vše Ti předtím vysvětlí.

VŠE SPOLEČNĚ ZVLÁDNEME

Kurátor je povinen napsat soudu
výchovnou zprávu o Tvém chování
doma i ve škole, o Tvém prospěchu,
absenci atd.

Pokud pracovník zjistí, že něco není v pořádku a je ohroženo Tvé zdraví či
bezpečí (přišli jste o bydlení, rodiče jdou do vězení, do nemocnice na
dlouhou dobu, nebo se k Tobě nechovají pěkně, řádně nechodíš do školy),
může se stát, že pracovník bude nucen najít pro Tebe vhodnější a
bezpečnější prostředí. Tím může být teta, babička, nějaká náhradní rodina
či ústavní zařízení jako je dětský domov nebo výchovný ústav.

Naším přáním je, aby k tomuto docházelo co nejméně.

Vydal Úřad městské části města Brna, Brno-sever, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Odd. sociálně právní ochrany dětí, Bratislavská 70, 601 47 Brno

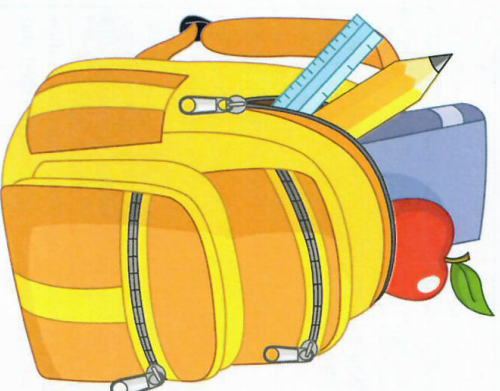
Úřad městské části Brno-sever OSPOD a ŠKOLY

Pár slov úvodem...

Z dosavadních zkušeností OSPOD vyplývá, že dobrá spolupráce se školami a školskými zařízeními je více než potřebná.

Učitelé, vychovatelé a další pedagogičtí pracovníci jsou s dítětem v každodenním kontaktu a děti tak dobře znají, což je pro OSPOD velmi důležité. Právě pracovníci škol a školských zařízení mnohdy přináší zásadní informace, ze kterých OSPOD může vytvořit potřebná opatření, aby bylo zachováno blaho a zájem dítěte.

Doufáme, že brožura Vám pomůže v řešení některých situací a zodpoví Vaše případné dotazy.

Pamatuji si prosím, že se nikdy nevrátíme telefonickému ani osobnímu kontaktu, protože všichni máme společný cíl, a to chránit dítě.

Kurátor pro mládež X sociální pracovník OSPOD

Cílem sociálně právní ochrany dětí je zajistit všem dětem ochranu a vhodné podmínky, aby mohly své dětství prožívat šťastně a spokojeně. Sociálně právní ochrana je poskytována bezplatně a nepřetržitě. Tuto práci zajišťují zaměstnanci OSPOD, kteří se dle náplně práce dělí na kurátory pro mládež a sociální pracovníky.

Kurátor pro mládež

Pracuje s dětmi do 18 let, které vyžadují zvýšenou pozornost především z těchto důvodů:

- porušování zákona (dopouštění se přestupků nebo trestných činů – provinění),
- neplnění povinné školní docházky (zaškoláctví),
- slovní a fyzická agresivita vůči sobě, spolužákům či pedagogům,
- závažné výchovné problémy (nehodné chování apod.),
- útek z domova,
- zneužívání alkoholu nebo jiných návykových látek.

Kurátor pro mládež provází děti v průběhu přestupkového (přestupková komise) či trestního řízení (policijní výslech, soudní jednání). Dále osobně jedná s dětmi a jejich rodiči a pomáhá v odstranění nevhodného chování dítěte, doporučuje spolupráci s odborníky z řad etopedie, psychologie či psychiatrie. V případech, že chování dítěte ohrožuje okolí nebo dítě samotné, může kurátor navrhnout krátkodobé nebo dlouhodobé umístění dítěte mimo domov v náhradní péči.

Sociální pracovník

Pracuje s dětmi do 18 let, které mohou být rodiči zanedbávány, týrány či o ně rodiče nejvíce zájem. Zabývá se případy, kdy dítě chodí do školy:

- špinavé
- hladové
- nepřipravené
- nemá pomůcky, zaplacené příspěvky apod.
- jeví známky prožívaného násilí či psychického strádání

Někdy se sociálním pracovníkům nepodaří zlepšit situaci v rodině. V takovém případě soudce rozhodne, že se o dítě již nebudou starat rodiče a společně se sociálním pracovníkem hledají dítěti pěstouny či místo v dětském domově, kde pak sociální pracovník dítě pravidelně navštěvuje. Doprovází také dítě zpět do jeho rodiny, když už je to možné. Sociální pracovníce navštěvuje rodinu i v jiných případech, například když se rodiče rozcházejí nebo rozvádějí. Také spolupracuje s rodinou, pokud se její členové chtějí stát pěstouny nebo osvojiteli.

OSPOD jako koordinátor případu

OSPOD je koordinátorem jakéhokoli případu, kde se řeší situace nezletilého. Sleduje nepřiznivé vlivy působící na děti a zjišťuje příčiny jejich vzniku, činí opatření k omezení těchto nepřiznivých vlivů, pravidelně vyhodnocuje situaci dítěte a jeho rodiny, pořádá případové konference a vytváří individuální plán práce s dítětem a jeho rodinou. Dále pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě, poskytuje a zprostředkovává rodičům poradenství při uplatňování nároku dítěte na výživné, může uložit povinnost rodičům i dítěti využít odborné pomoci, či uložit výchovná opatření. OSPOD je koordinátorem případu a v daném případě ustanovuje klíčového pracovníka, který činí intervenční kroky v zájmu dítěte. OSPOD ve svém správním uvážení rozhoduje sám a je také odpovědný za veškeré kroky, které podnikne na ochranu nezletilých.

Místní příslušnost OSPOD

OSPOD se řídí místní příslušností dle § 61 odst.1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Pokud má tedy dítě trvalý pobyt (nezáleží na faktickém pobytu dítěte, pro OSPOD je rozhodující trvalé bydliště) na území městské části Brno-sever (Černá Pole, Soběšice, Lesná, část Zábřovic a Husovice) je nutno se obrátit na náš úřad. Pro dítě s jiným trvalým bydlištěm je nutné se obrátit na OSPOD příslušné městské části.

Seznam ulic městské části Brno-sever

Zábřovice a Husovice (Auerwaldova, Bratřislavská od 65. liché, od 68. sudá, bratři Mrštíků, Buchtova, Cacovická, Cejl od 71. liché, od 66. sudá, Dačického, Dukejská třída, Elgartova, Francouzská - liché celá, od 64. sudá, Garguláková, Hálkova, Horymírova, Hořejší, Husovičká, Hvězdová - sudá, Jana Svobody, Jilemnického, Kaloudova, Lieberzetovala, Lozibky, Mítkova, Mostecká, Musilova, náměstí Republiky, Netušilova, Nouzová, Nováčkova, Písečník, Přádlácká, Rotalova, Rovinka, Sekaninova, Skryjova, Spolková, Sportovní nábreží, Svrlavské nábreží, Tkalcovská - liché, Trávníčková, Třebitzského, Valchařská, Velkomoravská, Vranovská, Zubatého).

V částech Černá pole, Lesná a Soběšice patří všechny ulice pod náš OSPOD. Každá ulice je přidělena jednomu sociálnímu pracovníkovi a jednomu kurátorovi pro mládež - seznam pracovníků je uveden na internetových stránkách úřadu.

Povinnosti státních orgánů, právnických a fyzických osob a dalších pověřených osob

Na výzvu OSPOD jsou další právnické osoby, zejména poskytovatelé zdravotních služeb, školy, školská a jiná obdobná zařízení, a také fyzické osoby, pokud jsou poskytovateli zdravotních služeb nebo zřizovateli škol a dalších zařízení uvedených výše, povinni sdělit bezplatně údaje potřebné pro posouzení situace a poskytnutí sociálně-právní ochrany, a to dle § 53 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Pokud osoby či zařízení neposkytnou informace, vystavují se sankcím a jednáním o přestupku.

OSPOD požaduje především informace o nezlétlém a jeho rodině, které následně slouží pro vyhodnocení situace a podniknutí dalších opatření. Volba a zaměření dotazů je v kompetenci klíčového pracovníka, proto Vás prosíme o zodpovězení těchto cílených dotazů, jelikož jsou pro pracovníka OSPOD podstatné. Jsme si vědomi Vaší časové vytíženosti a náročnosti Vaší práce, zároveň Vás ale prosíme, abyste nám Vaše zprávy zasílali v co nejkratším termínu, dle Vašich aktuálních časových možností. Ve zprávách prosím buďte konkrétní, pro OSPOD je obsah Vaší zprávy velmi důležitý a v některých případech i rozhodující. Chápeme, že sdělení některých informací pro Vás může být nepřijemné, můžete mít například obavy z reakce rodičů, nicméně je nutno si uvědomit, že zájem a blaho dítěte musí být pro nás pro všechny na prvním místě.

Oprávnění zaměstnanců OSPOD

Zaměstnanci OSPOD jsou oprávněni navštěvovat dítě a rodinu, ve které žije a zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve škole a ve školském zařízení, v zařízení poskytovatele zdravotních služeb, v zaměstnání nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, jak rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jak se chová.

OSPOD má právo hovořit s dítětem bez přítomnosti rodičů či osob odpovědných za výchovu, nebo zaměstnanců škol a školských zařízení, s dítětem může hovořit o samotě a nepotřebuje k tomu souhlas zákonného zástupce. V některých případech se stává, že OSPOD potřebuje hovořit s dítětem v neutrálním prostředí, aby nemohlo být dítě ovlivňováno jedním z rodičů. Děti se také často bojí hovořit v domácím prostředí o nepřijemných situacích, jelikož ví, že rodič je například ve vedlejší místnosti a může ho poslouchat. Pro dítě se vždy snažíme zajistit bezpečné prostředí, ve kterém se bude cítit dobře, což pro některé děti nemusí být právě kancelář na úřadu, ale může to být právě Vaše škola.

Zaměstnanci OSPOD jsou oprávněni pořizovat obrazové a zvukové záznamy dítěte a prostředí, v němž se dítě zdržuje, je-li to třeba pro účely ochrany práv dítěte.

Součinnost škol a školských zařízení s OSPOD

Zákon o sociálně právní ochraně dětí předpokládá úzkou spolupráci OSPOD se školami a školskými zařízeními a s dalšími subjekty vykonávajícími činnosti spojené se sociálně právní ochranou nezlétlých. Vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, může OSPOD stanovit nad dítětem dohled a zajišťovat jej za součinnosti školy, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte. Se zvláštním zřetelem se rovněž sociálně právní ochrana vztahuje na děti s výchovnými problémy, kterou řeší kurátoři pro děti a mládež místně příslušného OSPOD.

Vůči školám nemá OSPOD stanovenu oznamovací povinnost, a nemůže tak poskytovat žádné informace ani na základě žádosti. OSPOD může pouze sdělit informace o místní a věcné příslušnosti dítěte a o tom, že v dané věci podniká kroky.

Kdy kontaktovat OSPOD

OSPOD nefunguje pouze jako represivní orgán. Činnost OSPOD souvisí vždy s narušenými vztahy mezi dětmi a rodiči, nikoli však se situacemi, v nichž je nepříznivým okolnostem vystavena celá rodina (sociální vyloučení, problémy s bydlením, zadlužení apod.). OSPOD je nutné kontaktovat při jakémkoli podezření, že se jedná o dítě týrané, zanedbávané a zneužívané. OSPOD je možné kontaktovat tehdy, pokud byly vyčerpány všechny možnosti řešení ze strany školy a pedagogických pracovníků u konkrétního problému týkajícího se vzdělávacích potřeb dítěte či problému, které souvisí se vzděláváním dítěte ve škole, resp. s rozvojem socio-patologického jednání nezlétlého. Nejvhodnější se jeví přístup, který je založen na vzájemné komunikaci. Do pravomoci OSPOD např. nespadá řešení špatného prospěchu a nedostatečné domácí přípravy, toto je nutné řešit primárně s rodiči a až poté co škola vyčerpala všechny své možnosti řešení, může se obrátit na OSPOD.

Co dělat, když... aneb Co a jak v praxi

Rodič si nevyzevedl dítě ze školy, školky, družiny

V první řadě se pokuste spojit s rodiči nebo dalšími příbuznými či známými z okolí dítěte, pokud na ně máte kontakt. Pokud se Vám to nepodaří, kontaktujte PČR, která je schopna navštívit domácnost a ujistit se, že se zde nikdo nenachází. PČR dále kontaktuje pracovníka OSPOD (mimo běžnou pracovní dobu vedeme pohotovost) a ten pomůže s řešením této situace. Pokud se nepodaří PČR ani sociálnímu pracovníkovi najít rodiče, popřípadě jinou vhodnou osobu, dítě si převezneme sociální pracovník, který se postará o jeho umístění a následně bude řešit situaci s rodiči.

Pokud je dítě agresivní, má záchvat, je nevyzpytatelné

V těchto případech je opět dobré nejprve kontaktovat zákonného zástupce, aby si dítě neprodleně vyzvedl. V některých situacích je ovšem potřeba jednat okamžitě, volejte tedy 155. Většinou pro dítě přijede RZS a dítě odveze do nemocnice, kde je mu poskytnuta odborná pomoc. V dalších případech, především pokud je dítě agresivní a došlo k fyzickému napadení, ihned kontaktujte PČR, která dítě zajistí a následně informuje OSPOD.

Dítě je pod vlivem alkoholu, omamných látek

V těchto případech kontaktujte RZS. Pokud je dítě agresivní privolejte i PČR. OSPOD nemá oprávnění provádět testování na přítomnost návykových látek.

Rodič či jiná osoba odpovědná za výchovu přišla pro dítě pod vlivem návyk. látek

Pokud se domníváte, že rodič přišel pod vlivem návykových látek, okamžitě kontaktujte PČR, která u rodiče provede testy na přítomnost těchto látek. V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ DÍTĚ RODIČI NEPŘEDÁVEJTE. V praxi se nám bohužel často stává, že škola zavolá na OSPOD až následující den a informuje nás o tom, že rodič byl při vyzvedávání dítěte zřejmě pod vlivem alkoholu či drog, i přesto mu ale dítě předali. Škola následně po OSPOD žádá nápravu, donuluu rodiča a zajištění, aby se tato situace již neopakovala. Tento postup však není v pořádku. OSPOD nemá pravomoc testovat na přítomnost návykových látek, tuto pravomoc má pouze PČR. Je opravdu nutné při takto závažném podezření dítě nepředat a počkat na příjezd PČR.

Doprovod dětí a rodičů do škol

V praxi se často stává, že škola požaduje po OSPOD, aby doprovázel nez. do školy, popřípadě vyzvedl doma rodiče a přivedl je do školy. OSPOD není doprovázející organizací a rozhodně tyto služby neposkytuje, pracovník OSPOD nemůže nést zodpovědnost za dítě při doprovodu do školy. OSPOD není povinen doprovázet rodiče na jednání, toto je na zodpovědnosti rodičů, jakož i plná zodpovědnost rodičů přivést dítě do školy.

Skryté záškoláctví

Jedná se o případy, kdy má dítě velmi vysokou absenci, která je ovšem omluvená. Jsou pochoptitelné případy, kdy je absence důvodná (např. hospitalizace, dlouhodobé onemocnění, rehabilitační pobyt), takové případy není nutno hlásit na OSPOD. V jiných případech je postup totožný jako při řešení neomluvené absence.

Podezření na násilí páchané na dětech

Pokud na dětech pozorujete podlitiny či jiná zranění, je Vaši povinností to nahlásit na OSPOD. Ve zprávě prosím uveďte, kdy a kde přesně jste znaky fyzického násilí na dětech viděli a jak vypadaly. Podrobná zpráva je v tomto případě velmi důležitá.

Dítě se nevhodně chová mimo školská zařízení

V těchto případech je přístup každé školy individuální. Některé školy striktně odmítají řešit cokoli, co se nestalo na půdě školy, jiné školy to vnímají opatrně. Obecně ovšem platí, že v době, kdy je žák mimo školu, zodpovídají za výchovu a péči o něj jeho zákonní zástupci.

Dítě bylo hospitalizováno (např. psychiatrie a obdobná zařízení)

V těchto případech Vám informace o další práci s dítětem po skončení hospitalizace mohou sdělit pouze rodiče, nevylučuje se i možnost, že informace poskytne samo zdravotnické zařízení, pokud s tím rodiče vyjadří souhlas. OSPOD Vám nemůže informace tohoto charakteru sdělit, a přestože jsou lékařské zprávy součástí spisové dokumentace dítěte, nahlázení do ní se řídí velmi striktními pravidly a školy obecně toto právo nemají.

Podezření, že zletilý žák je uživatelem omamných látek

OSPOD pracuje s dětmi do 18 let, v tomto případě tedy není již zásah OSPOD možný. Obratě se na rodiče a PČR.

... a co OSPOD neřeší

Neřeší přestupky proti školskému zákonu, pokud fyzická osoba jako zákonný zástupce:

- nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání podle § 34a odst. 2 cit. zákona
- nepřihlásí dítě k zápisu k povinné školní docházce podle § 36 odst. 4 cit. zákona

Kontakty na pracovníky OSPOD Brno-sever

Adresa:

Úřad městské části Brno-sever
Bratislavská 70
601 47 Brno
E-mail: info@sever.brno.cz

Telefon: 545 542 111

Fax: 545 542 276

www.sever.brno.cz

ID datové schránky: cqupbvxs

Kontakty na jednotlivé pracovníky OSPOD najdete na výše uvedených webových stránkách v sekci Kontakty, tel. čísla – Odbory – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví.

Úřední hodiny:

PO: 08:00 - 17:00
ÚT: 08:00 - 14:30
ST: 08:00 - 17:00
ČT: 08:00 - 14:30
PÁ: 08:00 - 13:00

Vážení kolegové,
chtěli bychom Vás požádat o trpělivost při kontaktování pracovníků OSPOD. Snažíme se reagovat na všechny Vaše telefonáty, ovšem velmi často se stává, že jsme mimo kancelář např. na soudním jednání, výsledku PČR, šetření v rodině, návštěvě v ústavních zařízeních, na případové konferenci či výchovné komisi. V těchto případech má pracovník zastupujícího pracovníka, který Váš vzkaz předá. Pokud je situace akutní, bude ji řešit právě zastupující pracovník. Pokud se domníváte, že situace ještě chvíli „počká“, prosím kontaktujte klíčového pracovníka později nebo mu napište email s popisem Vašich časových možností, např. mimo výuku. Pracovník OSPOD se Vám ozve, jakmile to bude možné.

Místo pro Vaše poznámky

Vydat:

Úřad městské části města Brna, Brno-sever
Odbor sociálních věcí a zdravotnictví
Oddělení sociálně právní ochrany dětí
Bratislavská 70
601 47 Brno